

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. vasario 13 d. Nr. 21RE3-54 (AG3-7/26-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (pranešėja), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Asmens X skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas Asmuo X (toliau – ir pareiškėjas) 2026 m. sausio 6 d. pateikė Komisijai skundą, kuriuo prašo panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – atsakovas, Departamentas) 2025 m. gruodžio 30 d. raštą Nr. AD5-26874 „Dėl informacijos suteikimo“ (toliau – Raštas). Taip pat prašo įpareigoti atsakovą pašalinti padarytus pažeidimus: „kontroliuoti, ar teisėtai, laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų, fiziniai ir juridiniai asmenys (į numatytą detaliojo plano koregavimu buvusią „duomenys neskelbtini“ autotrasų teritoriją 2023 – 2024 m. iš ties (duomenys neskelbtini) valda esančią valstybinės žemės teritorijos buvo intensyviai kasusių gruntą, ardžiusių kaponierių ir į minėtą teritoriją vežusių gruntą) naudoja žemės išteklius; įvertinti padarytą žalą aplinkai ir teikti ieškinius dėl jos atlyginimo; bendradarbiauti su kitomis institucijomis, Pareiškėju aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje. Nagrinėti pareiškėjo skundus, pranešimus ir prašymus; teikti ieškinius teismams dėl padarytos aplinkai žalos (valstybinės žemės ties valda (duomenys neskelbtini) sudarkymo) atlyginimo; kreiptis į teismą dėl viešojo intereso (valstybinės žemės ties valda (duomenys neskelbtini) sudarkytos didelės teritorijos sutvarkymo ir rekultivavimo) gynimo.“

Pareiškėjas skunde nurodė, kad Šiauliuose, šalia (duomenys neskelbtini) g. (kitoje pusėje nuo (duomenys neskelbtini) kartodromo buvusio „duomenys neskelbtini“ teritorijoje (iki projektuojamos (duomenys neskelbtini) g.) 2023 – 2025 metais buvo tvarkomas didžiulis plotas, galimai kokiai nors statybai. Šio ploto tvarkymui ties (duomenys neskelbtini) valda esančioje valstybinės žemės teritorijoje be atitinkamo leidimo buvo kasamas, taip pat ardomas pylimas ir į minėtą teritoriją vežamas gruntas. Pareiškėjas apie tai daugelį kartų (2024 m. gegužės 14 d. – 2025 m. liepos 25 d. laikotarpiu) informavo Šiaulių miesto savivaldybę (toliau – Savivaldybė), siūlė pasirūpinti, kad užsakovas, rangovas teritoriją tinkamai sutvarkytų, išlygintų, kad galėtų vėl atsikurti pieva. Tačiau teritorija iki šiol palikta išrausta, duobėta, po grunto išėmimo sudarkyta teritorija nesutvarkyta, neišlyginta. Pareiškėjas taip pat prašė institucijų pasirūpinti, kad Savivaldybė ar kiti subjektai (pažeidėjai) įvykdytų prievoles dėl tinkamo valstybinės žemės naudojimo buvusio „Dakaro“ teritorija (iki projektuojamos (duomenys neskelbtini) g.) ir ties (duomenys neskelbtini) valda esančia teritorija.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad prašo atsakovą Savivaldybei duoti privalomąjį nurodymą užtikrinti žalą aplinkai – teritorijos sudarkymo ties valda (duomenys neskelbtini) pašalinimą – šios teritorijos sutvarkymą ir rekultivavimą.

Teigia, kad atsakovo Rašte padrikai cituojami kai kurių institucijų raštų kai kurie teiginiai, akcentuojama Savivaldybės 2025 m. gruodžio 16 d. rašto Nr. SG-2051 informacija kad „vadovaujantis „Šiaulių miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu“ patvirtintas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų vystymas. Teritorijos ties (duomenys neskelbtini) įgyvendinimo etapas numatomas iki 2030 metų“. Nurodoma, kad Departamento Šiaulių valdybai nepavesta komentuoti kitų įstaigų bei institucijų priimtų sprendimų ir abejoti jų teisėtumu, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, pareiškimo tyrimas institucijoje nebus atliekamas.

Pareiškėjas nesutinka su Rašte išdėstyta Departamento pozicija, cituoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (toliau – Kontrolės įstatymas), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (toliau – Aplinkos apsaugos įstatymas), Aplinkos apsaugos departamento nuostatų, patvirtintų Aplinkos ministro 2018 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-277 (toliau – Departamento nuostatai), normas bei teigia, kad atsakovas, vadovaudamasis nurodytomis teisės aktų nuostatomis privalėjo kontroliuoti, ar teisėtai, laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų, fiziniai ir juridiniai asmenys naudoja žemės išteklius; įvertinti padarytą žalą aplinkai ir teikti ieškinius dėl jos atlyginimo; bendradarbiauti su juridiniais ir fiziniais asmenimis aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje; nagrinėti juridinių ir fizinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus; teikti ieškinius teismams dėl padarytos aplinkai žalos atlyginimo; kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo.

Skunde teigiama, kad atsakovas įstatymų, teisės aktų nustatytų prievolių nevykdė: visiškai ignoruoja pareiškėjo pranešimą, į jį neatsakė. Nekontruoja, ar teisėtai fiziniai ir juridiniai asmenys naudoja žemės išteklius – į „duomenys neskelbtini“ autotrasų teritoriją 2023 – 2024 m. ties (duomenys neskelbtini) valda esančioje valstybinės žemės teritorijoje buvo intensyviai kasamas gruntas, ardomas kaponierius ir į ją vežamas gruntas. Nevertina padarytos žalos aplinkai (didelio ploto valstybinės žemės ties (duomenys neskelbtini) sudarkymas), neteikia ieškinio dėl jos atlyginimo; nebendradarbiauja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje su kitomis institucijomis (Šiaulių miesto savivaldybe (toliau – Savivaldybe), Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT), Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – VTPSI); tinkamai nenagrinėja pareiškėjo skundų, pranešimų, prašymų, neteikia atsakingų atsakymų; neteikia ieškinių teismams dėl padarytos aplinkai žalos (didelio ploto sudarkytos valstybinės žemės ties (duomenys neskelbtini) atlyginimo; nesikreipia į teismą dėl viešojo intereso (didelio ploto sudarkytos valstybinės žemės ties (duomenys neskelbtini) atkūrimo) gynimo.

Argumentuodamas dėl savo subjektinės teisės ir įstatymo saugomų interesų pažeidimo pareiškėjas cituoja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei nurodo, kad neveikimu Departamentas pažeidė pareiškėjo (kaip Savivaldybės gyventoją siekiančio, kad valstybinė žemė būtų tinkamai naudojama ir prižiūrima) konstitucines subjektines teises ir įstatymo saugomus interesus. Komisijai patenkinus skundo reikalavimus, būtų apgintos pareiškėjo (kaip Savivaldybės gyventoją siekiančio, kad valstybinė žemė būtų tinkamai naudojama ir prižiūrima) konstitucinės teisės ir įstatymo saugomi interesai, pažeisti atsakovo neveikimu.

Atsakovas atsiliepiame į skundą nurodė, kad su juo nesutinka ir prašo atmesti kaip nepagrįstą.

2025 m. rugpjūčio 24 d. Departamento Pranešimų priėmimo tarnyboje buvo gautas pareiškėjo pranešimas, kad Šiauliuose, šalia (duomenys neskelbtini) g., buvusio „duomenys neskelbtini“ autodromo teritorijoje jau antri metai tvarkomas didžiulis plotas (galimai kokiai nors statybai). Iš valstybinės žemės teritorijos, esančios ties (duomenys neskelbtini) valda, buvo vežamas gruntas į minėtą teritoriją be Savivaldybės leidimo. Teritorija palikta išrausta, duobėta, po grunto išėmimo sudarkyta teritorija nesutvarkyta, neišlyginta. Šis pranešimas elektroniniu paštu (info@siauliai.lt) buvo persiųstas pagal kompetenciją nagrinėti Savivaldybei.

Pareiškėjas 2025 m. gruodžio 19 d. pateikė pareiškimą „Dėl institucijų pozicijų pagal Seimo kontrolės tarpininkavimus dėl teritorijos ties valda (duomenys neskelbtini) sudarkymo (10)“, kuris

buvo adresuotas Savivaldybei, NŽT, VTPSI ir Departamentui. Šiame rašte pareiškėjas, analizuodamas gautus ankstesnius atsakymus iš jo prašymus ir (ar) skundus nagrinėjusių institucijų bei nesutikdamas su jų teiginiais, prašė šių institucijų pateikti papildomą informaciją, o Departamento prašė Savivaldybei duoti privalomąjį nurodymą užtikrinti žalos aplinkai – teritorijos sudarkymo ties valda (duomenys neskelbtini), pašalinimą – šios teritorijos sutvarkymą ir rekultivavimą.

Departamentas skundžiamu Raštu atsakydamas pareiškėjui, remdamasis su skundu pateiktuose minėtų institucijų atsakymuose nurodyta informacija, atsakė, kad atsakovui nepavesta komentuoti kitų įstaigų bei institucijų priimtų sprendimų ir abejoti jų teisėtumu, todėl, vadovaujantis VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, pareiškimo tyrimas institucijoje nebus atliekamas.

Pareiškėjas tiek savo skunde, tiek ankstesniuose savo pareiškimuose valstybės institucijoms ir Savivaldybei yra nurodęs faktines aplinkybes, kad ties (duomenys neskelbtini), Šiauliuose, esančioje valstybinės žemės teritorijoje be Savivaldybės leidimo buvo kasamas gruntas, kuris buvo vežamas į buvusio „duomenys neskelbtini“ autotrasų teritorijoje tvarkomą plotą. Taip pat buvo ardomas kaponierius ir iš jo gruntas vežamas į minėtą teritoriją. Teritorija ties (duomenys neskelbtini) yra palikta išrausta, duobėta, po grunto išėmimo sudarkyta, nesutvarkyta ir neišlyginta.

Atsakovas informuoja, kad pareiškėjo nurodyta teritorija yra valstybinėje žemėje, kurią Savivaldybė valdo patikėjimo teise ir kurioje nėra suformuoti žemės sklypai. Pagal Šiaulių miesto Bendrąjį planą (patvirtintą 2009 m. sausio 29 d. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-1) nustatytas teritorijos indeksas uG m-3 „Gyvenamosios mažo intensyvumo teritorijos“, kultūros paveldo ar kitos saugomos teritorijos šioje vietoje nėra nustatytos.

Departamentas, atsakydamas pareiškėjui, rėmėsi VTPSI Žemės naudojimo valstybinės priežiūros departamento Vakarų Lietuvos antrojo žemės naudojimo priežiūros skyriaus 2025 m. gruodžio 15 d. rašte Nr. 2D-32004 pateikta informacija su nuoroda į Savivaldybės administracijos 2025 m. gruodžio 4 d. raštą Nr. 1D-25711, kuri nurodyta, kad Savivaldybė nebuvo davusi sutikimo/leidimo naudotis teritorija ties (duomenys neskelbtini), Šiauliuose. Savivaldybės administracija taip pat nurodė, kad Savivaldybė organizuoja teritorijos (tarp (duomenys neskelbtini) g.), kurioje galioja Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 1997 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. 214 patvirtintas detalusis planas, koregavimą. Teritorijoje tarp (duomenys neskelbtini) g. Detalioju planu suplanuotų (duomenys neskelbtini) gatvių nustatyta gyvenamoji teritorija. Atlikus Detaliojo plano koregavimą bus svarstoma galimybė naujai suformuotus valstybinės žemės sklypus teikti parduoti viešojo aukciono būdu. Vadovaujantis 2017 m. liepos 27 d. Šiaulių miesto tarybos sprendimu Nr. T-290 patvirtintu „Šiaulių miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialioju planu“ yra patvirtintas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų vystymas, numatyti teritorijų įgyvendinimo etapai. Teritorijos ties (duomenys neskelbtini), Šiauliuose, įgyvendinimo etapas numatomas iki 2030 metų. Todėl nurodytai teritorijai, vadovaujantis rengiamais ir esamais planavimo dokumentais, artimiausiu metu bus suprojektuota ir įrengta reikiama infrastruktūra bei išvystytas gyvenamųjų namų kvartalas. Teritorija bus įveiklinta ir sutvarkyta.

Pareiškėjas galimą valstybinės žemės kasinėjimą (grunto nukasimą) vertina kaip savavališką žemės užėmimą, už kurį numatyta atsakomybė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 110 straipsnio 1 dalyje. Atkreipė dėmesį į tai, kad Departamento pareigūnai, nustatę aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimą, pradeda administracinių nusižengimų teiseną ir atlieka tyrimą tik ANK nustatytais atvejais. Tyrimą dėl administracinio nusižengimo, numatyto ANK 110 straipsnio 1 dalyje, atlieka VTPSI pareigūnai, kurie šiuo konkrečiu atveju atlikę patikrinimą nustatė, kad teritorijoje yra matomos grunto kasinėjimo ir transporto priemonių padangų žymės, tačiau galimų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų atliekant valstybinės žemės naudojimo priežiūrą nustatyta nebuvo.

Pareiškėjas savo 2025 m. gruodžio 19 d. pareiškimu prašė Savivaldybei duoti privalomąjį nurodymą užtikrinti žalos aplinkai pašalinimą – teritorijos sutvarkymą ir rekultivavimą. Privalomasis nurodymas yra duodamas įstatymo nustatytais atvejais. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymo (redakcija, galiojusi iki 2026 m. sausio 12 d.) 18 straipsnio 1 dalis 5 punktas nustatė, kad privalomasis nurodymas duodamas, kai padaryta žala aplinkai ir nesiimama veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių kontrolę, sulaukymą,

pašalinimą ar kitokį valdymą, duodamas privalomasis nurodymas užtikrinti teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą. Tokiu atveju esminė sąlyga privalomajam nurodymui – padaryta žala aplinkai.

Atsižvelgiant į tai, kad valstybinės žemės naudojimo kontrolę vykdančios institucijos nenustatė žemės naudojimo pažeidimų, į tai, kad Savivaldybė pagal planavimo dokumentus pareiškėjo nurodytoje teritorijoje numato vystyti gyvenamųjų namų statybą ir infrastruktūros objektų įrengimą ir ši teritorija nėra žemės ūkio paskirties, joje nenustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ar kiti apribojimai, joje nėra saugomų objektų ir pan., taip pat atsižvelgiant į tai, kad kitų objektyvių duomenų dėl galimų aplinkosaugos reikalavimų pažeidimo nėra, Departamentas, įvertinęs Savivaldybės ir kitų valstybės institucijų atsakymus ir situacijos vertinimus, kurie yra nenuginčyti, vadovaudamasis VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu atsisakė atlikti pareiškimo tyrimą, t. y. atsižvelgdamas į tai, kad dėl tų pačių pareiškėjo keliamų klausimų atsakymus yra pateikęs kitos kompetentingos institucijos, o pareiškėjas nėra nurodęs naujų aplinkybių, leidžiančių abejoti pateiktų atsakymų pagrįstumu.

Atsakovas nurodo, kad pareiškėjas savo skunde ir savo pareiškimuose Savivaldybei bei kitoms valstybės institucijoms nenurodo jokių teisiškai pagrįstų argumentų, kaip skundžiamas raštas pažeidžia jo teises ir teisėtus interesus, t. y. kaip jis daro įtaką pareiškėjo, kaip suinteresuoto asmens, teisinei padėčiai ir kodėl yra būtina ginti pareiškėjo pažeistas teises ar teisėtus interesus. Konkrečiu atveju skundžiamas Departamento Raštas nesukelia pareiškėjui teisinių pasekmių, t. y. nedaro įtakos pareiškėjo teisėms ar įstatymų saugomiems interesams. Atsakovas teigia, kad pareiškėjas nenurodė, kokios konkrečios jo asmeninės teisės yra pažeidžiamos, todėl daryti išvadą, kad jis gina privatų interesą, nėra pagrindo. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas savo suinteresuotumą grindžia Aplinkos apsaugos įstatymo 7 straipsnio nuostatomis, galima daryti prielaidą, kad jis siekia apginti viešąjį interesą, tačiau pareiškėjas neatitinka ir įstatymu apibrėžtos suinteresuotos visuomenės ar jos atstovo sąvokos, nes jis nėra nurodęs, kokį faktinį poveikį jam daro skundžiamas sprendimas ar neveikimas, arba koks yra jo suinteresuotumas priimamų sprendimų procesu.

Pareiškėjo skunde nenurodytos jokios faktinės aplinkybės, dėl kurių būtų galima spręsti, kad jis yra tinkamas subjektas teikti skundą Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka, o skunde nurodyti teisiniai pagrindai turi būti pagrįsti faktais, todėl, atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, atsakovas vertina, kad administracinę bylą tikslinga būtų nutraukti Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu pagrindu.

Susipažinęs su atsiliepimu pareiškėjas 2026 m. vasario 9 d. pateikė prieštaravimus.

Pareiškėjas teigia, kad jis neprivalo nenurodyti, kokį faktinį poveikį jam daro skundžiamas sprendimas ar neveikimas, arba koks yra jo asmeninis suinteresuotumas priimamų sprendimų procesu, kai žala daroma valstybinei žemei, kuri pagal Konstitucijos 47 straipsnį yra Lietuvos Respublikos išimtinė nuosavybė ir kurią pagal Konstitucijos 53 straipsnį valstybė (taigi ir Departamentas) ir kiekvienas asmuo (taigi ir pareiškėjas, jo asmeninis suinteresuotumas) privalo saugoti nuo kenksmingų poveikių.

Pareiškėjas cituoja Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Kontrolės įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo, Administracinių bylų teisenos įstatymo, Civilinio proceso kodekso, Nuostatų normas, Konstitucinio Teismo nutarimus, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis (toliau – LVAT) bei prašo Komisiją vertinant pareiškėjo 2026 m. sausio 5 d. skundą atsižvelgti į jo prieštaravimus.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Departamento Rašto, kuriuo atsisakyta tirti pareiškėjo skundą, teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 24 d. pateikė Departamentui pranešimą, kuriame nurodė, kad Šiauliuose, šalia (duomenys neskelbtini) g. buvusio „duomenys neskelbtini“ autodromo teritorijoje jau antri metai tvarkomas didžiulis plotas (galimai kokiai nors statybai). Iš

valstybinės žemės teritorijos, esančios ties (duomenys neskelbtini) valda, buvo vežamas gruntas į minėtą buvusio „duomenys neskelbtini“ autodromo teritoriją be Savivaldybės leidimo. Teritorija palikta išrausta, duobėta, po grunto išėmimo nesutvarkyta, neišlyginta. Šį pranešimą atsakovas el. paštu (info@siauliai.lt) persiuntė pagal kompetenciją nagrinėti Šiaulių miesto savivaldybei.

Pareiškėjas 2025 m. gruodžio 19 d. pateikė pareiškimą „Dėl institucijų pozicijų pagal Seimo kontrolierės tarpininkavimus dėl teritorijos ties valda (duomenys neskelbtini) sudarkymo (10)“ (toliau – skundas Institucijoms), kuris buvo adresuotas Savivaldybei, NŽT, VTPSI ir Departamentui. Šiame rašte pareiškėjas Departamento prašė duoti Savivaldybei privalomąjį nurodymą užtikrinti žalos aplinkai – teritorijos sudarkymo ties valda (duomenys neskelbtini), pašalinimą – šios teritorijos sutvarkymą ir rekultivavimą.

Atsakovas skundžiamu Raštu informavo pareiškėją, kad neturi pareigos vertinti ir komentuoti kitų institucijų sprendimų, o taip pat kvestionuoti jų teisėtumo, todėl, vadovaujantis VAĮ 1 straipsnio 3 dalies 3 punktu, pareiškėjo pranešimo netirs.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAĮ bei Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nuostatos.

VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 1 dalimi, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Taisyklių 29 punkte nurodyta, kad prašymai ir skundai gali būti nenagrinėjami VAĮ 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais, taip pat kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

Pirmiausia pažymėtina, kad pareiškėjas skunde Institucijoms suformulavo skundo adresatams atskirus klausimus; Departamento buvo prašoma „Savivaldybei duoti privalomąjį nurodymą užtikrinti žalos aplinkai - teritorijos sudarkymo ties valda (duomenys neskelbtini) pašalinimą - šios teritorijos sutvarkymą ir rekultivavimą“. Iš skundo Institucijoms turinio aišku, kad pareiškėjas dėl ginčo teritorijos jau buvo teikęs prašymus bei skundus Savivaldybei, NŽT, VTPSI, Seimo kontrolierių įstaigai ir gavęs jų atsakymus, kuriuos pridėjo prie skundo Institucijoms.

Pareiškėjas skundo reikalavimą dėl įpareigojimų atsakovui nustatymo grindžia Kontrolės įstatyme, Aplinkos apsaugos įstatyme, Departamento nuostatuose įtvirtintu reglamentavimu ir teigia, kad atsakovas privalėjo kontroliuoti, ar teisėtai, laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų, fiziniai ir juridiniai asmenys naudoja žemės išteklius; įvertinti padarytą žalą aplinkai ir teikti ieškinius dėl jos atlyginimo; bendradarbiauti su juridiniais ir fiziniais asmenimis aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje; nagrinėti juridinių ir fizinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus; teikti ieškinius teismams dėl padarytos aplinkai žalos atlyginimo; kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo.

Komisija pažymi, kad skunde Institucijoms pareiškėjas Departamentui suformulavo vieną konkretų reikalavimą (pateikti privalomąjį nurodymą savivaldybei), todėl šioje byloje sprendžiamas Raštas teisėtai būtent pagal pareiškėjo pateiktame reikalavime apibrėžtas ribas, t. y., ar į jį atsakyta pagal skunde Institucijoms atsakovui pateiktą klausimą, o ne pareiškėjo skunde Komisijai performuluotą ir išplėstą reikalavimą. Pareiškėjas prašė priimti sprendimą, taigi, Departamentas, veikdamas pagal VAĮ 11 straipsnyje įtvirtintus reikalavimus, įgijo pareigą išnagrinėti pareiškėjo skundą ir į jį atsakyti. Iš bylos duomenų matyti, kad atsakovas atsakė pareiškėjui Raštu, taigi pareiškėjo skundo teiginiai, kad atsakovas ignoruoja pareiškėjo pranešimą ir į jį neatsakė, yra nepagrįsti.

VAĮ 11 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: nėra galimybės prašymą ar skundą teikiančią asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumą (1 punktas); jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir

nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti (2 punktas); paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą (3 punktas); paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas (4 punktas); nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo (5 punktas); prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją (6 punktas).

Rašte Departamentas rėmėsi VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punkte įtvirtintu reglamentavimu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę nenagrinėti prašymo ar skundo, kai paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Skundžiamame Rašte atsakovas cituoja Savivaldybės teiktų atsakymų pareiškėjui fragmentus, iš kurių aišku, kad Savivaldybė pagal jai suteiktą kompetenciją yra priėmusi sprendimus dėl ginčo teritorijos tvarkymo ir plėtros: „<...> Teritorijoje tarp (duomenys neskelbtini) g. Detalioju planu suplanuotų (duomenys neskelbtini) gatvių nustatyta gyvenamoji teritorija. Atlikus Detaliojo plano koregavimą bus svarstoma galimybė naujai suformuotus valstybinės žemės sklypus teikti parduoti viešojo aukciono būdu. <...> nurodytai teritorijai, vadovaujantis rengiamais ir esamais planavimo dokumentais, artimiausiu metu bus suprojektuota ir įrengta reikiama infrastruktūra bei išvystytas gyvenamųjų namų kvartalas. Teritorija bus įveiklinta ir sutvarkyta <...>“ (Savivaldybės 2025 m. lapkričio 21 d. raštas Nr. SG-1880 „Dėl institucijų pozicijų pagal pareiškėjo pranešimus dėl teritorijos ties valda (duomenys neskelbtini) sudarkymo“).

Su atsiliepimu atsakovas pateikė įrodymus, kad ankstesnis pareiškėjo prašymas dėl ginčo teritorijos sutvarkymo (pateiktas Departamentui 2025 m. rugpjūčio 24 d. elektroniniu paštu) buvo perduotas Savivaldybei nagrinėti pagal kompetenciją. Skunde Institucijoms pareiškėjas iš esmės kėlė tą patį klausimą – dėl ginčo teritorijos tvarkymo ir priežiūros. Taigi atsakovas, įvertinęs turimus duomenis apie tai, kad Savivaldybė jau yra priėmusi sprendimus dėl ginčo teritorijos sutvarkymo, o skunde Institucijoms pareiškėjas nepateikė naujų duomenų, leidžiančių abejoti Savivaldybės atsakymo pagrįstumu ar jį ginčyti, pagrįstai sprendė, kad yra VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytos sąlygos bei pagrindai nenagrinėti pareiškėjo skundo.

Komisija pažymi, kad LVAT ne kartą yra konstatavęs, jog VAI 10 straipsnio nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAI 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr. pvz., LVAT 2023 m. vasario 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Skundžiamame Rašte yra visi būtinieji VAI 10 straipsnio 5 dalyje nurodyti administracinio sprendimo turinio elementai – aptartos administraciniam sprendimui priimti reikšmingos aplinkybės, teisiniai bei faktiniai pagrindai, nurodyti sprendimo motyvai, todėl Komisija sprendžia, kad Raštas yra teisėtas ir nėra pagrindo jį naikinti. Netenkinus pagrindinio pareiškėjo reikalavimo panaikinti skundžiamą Raštą, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinius pareiškėjo reikalavimus dėl įpareigojimų atsakovui nustatymo.

Likusieji šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturinčiais tiesioginės juridinės reikšmės sprendžiant dėl Rašto teisėtumo, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Pasisakydama šiuo aspektu, Komisija remiasi LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) formuojama praktika, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (LVAT 2008-12-05 nutartis administracinėje byloje Nr. P444-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P756-151/2009, 2009-11-06 nutartis administracinėje byloje Nr. P525-194/2009, 2013-02-11 nutartis administracinėje byloje Nr. A146-216/2013 ir kt.; EŽTT 1994-04-19 sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. v Netherlands, 1997-12-19 sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. v Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G. R. v Spain ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo Asmens X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė